

PASSO *del* TONALE

Onontdekt wintersportgebied op
de grens van Lombardije en Trentino.

Een wintersportgebied in het noorden van Italië dat nog niet plat wordt gelopen door toeristen en waar je niet in ellenlange rijen bij skilift staat. Dat is Passo del Tonale. Smaakredacteur Agnes bezocht het grensgebied tussen Lombardije en Trentino en laat je kennismaken met dit ongerepte stukje Italië.

Tekst en fotografie: Agnes Nijholt

Facts & figures

Passo del Tonale, ook wel de Tonalepas, ligt op 1.883 meter hoogte, op de grens van de regio's Lombardije en Trentino en is de verbinding tussen Ponte di Legno en Vermiglio. Het gebied telt 100 kilometer aan pistes (7 zwarte, 26 rode en 9 blauwe), 30 skiliften en dikke pakken (kunstmatige) sneeuw. In het gebied staan 100 ski-instructeurs voor je klaar om je op weg te helpen.

Reisinformatie

Afstand Utrecht – Passo Tonale: 1.150 km. Met Alitalia vlieg je in anderhalf uur naar Milaan Linate. Op de luchthaven kun je een auto huren en rij je in zo'n 2,5 uur naar Passo del Tonale.

Vanaf Milaan Linate stappen we de bus in richting Passo del Tonale, een reis van zo'n tweeënhalf uur. Al snel merken we dat we richting de bergen vertrekken, want de wegen worden steiler en de haarspeldbochten volgen elkaar in rap tempo op. Dit levert al de mooiste vergezichten op, dus dat belooft een hoop goeds voor de komende vier dagen.

Streekgebonden gerechten

Als de avond valt, komen we aan bij Hotel Miramonti, waar we verblijven. Dit hotel boek je vooral vanwege de locatie, het ligt namelijk recht tegenover de skipiste. Rond een uur of acht schuiven we in het bijbehorende restaurant aan voor een streekgebonden diner, waarbij we vooral heel veel vleessoorten en polenta voorgeschoteld krijgen, vergezeld van lokale wijnen. Niet verkeerd!

3.000 meter hoog

De volgende ochtend staan we al vroeg op de ski's om het skigebied te verkennen. De condities zijn perfect: de week ervoor is er een flink pak sneeuw gevallen waar zelfs de locals van onder de indruk zijn. De zon schijnt en de lucht is strakblauw. Recht tegenover het hotel bevinden zich de blauwe pistes voor beginners, waar je werkelijk alle leeftijden voorbij ziet komen. De faciliteiten zijn goed en zoals al was beloofd, staan er geen rijen voor de liften. Rond een uur of twaalf is het tijd om de gloednieuwe skilift te pakken naar het hoogste punt van Passo del Tonale: Presena, een gletsjer op maar liefst 3.000 meter hoogte. Vanaf hier heb je werkelijk prachtig uitzicht over het gebied.

Bombardino!

Na een smakelijke en stevige lunch bij Passo Paradiso op de piste is het tijd voor een tweede ronde afdalen. De lucht is nog altijd

strakblauw en de conditie van de sneeuw goed. Wie tussen het skiën door toe is aan een pauze, kan neerstrijken bij een van de berghutten voor een *bombardino*, een soort warme advocaat met een flinke toef slagroom. Die gaat er bij de meeste wintersporters goed in! Ook maken veel mensen een stop voor warme chocolademelk met slagroom of een straffe espresso, en wordt de piste niet verlaten voordat er van de welbekende appelstrudel is gesnoept.

Super Mario

Wanneer de zon achter de bergen is gezakt staat de volgende activiteit op ons te wachten: een ritje op *skidoos*, sneeuwscooters. Onze instructeur, die met zijn rode pak en gitzwarte snor toch echt wat weg heeft van Super Mario, leidt ons door dikke pakken sneeuw over de pistes en door de bossen. De sneeuwscooters gaan gemiddeld zo'n veertig kilometer per uur, dus het is aan te raden je van tevoren goed in te pakken met thermo-ondergoed en skikleding. We stoppen bij La Mirandola (*Località Ospizio 3*), want de klok slaat inmiddels negen uur, en er moet natuurlijk ook gegeten worden. Ook in dit restaurant eten we streekgebonden gerechten. We krijgen onder meer *orzotto* (een soort risotto) met radicchio en gestoofde haas met polenta voorgeschoteld. Het diner wordt afgesloten met – wederom – appelstrudel.

Wandeling door de bergen

De volgende ochtend staat onze gids ons op te wachten voor een wandeling op sneeuwschoenen, een soort rackets die je onder je schoenen bindt. Hij begeleidt ons door de bossen en schuwt een steile helling niet. De man, die eerder werkzaam was in het reddingsteam van de regio, vertelt honderduit over de prachtige omgeving en de dieren je er tegen kunt komen. We zien sporen van

Onze instructeur, die met zijn rode pak en gitzwarte snor wat weg heeft van Super Mario, leidt ons door dikke pakken sneeuw

Ponte di Legno

Adamello Ski

De naam Adamello Ski kom je in het hele gebied tegen. Deze organisatie representeert 65 hotels en is onder meer verantwoordelijk voor de catering van grote groepen, skiverhuur, skischolen, skipassen en transfers van en naar het vliegveld. Meer info vind je op pantedilegnotonale.com.

Ponte di Legno

Hoteltips:

Hotel La Mirandola

In dit voormalige klooster, dat dateert uit 1127, overnacht je in comfortabele kamers. Er zijn spafaciliteiten aanwezig en schuif ook zeker even aan in het restaurant, waar je geniet van heerlijk Trentiner eten.

Località Ospizio 3, Passo del Tonale

Hotel delle Alpi

Het grootste pluspunt van dit hotel is de bijbehorende wellness en het zwembad waar je van binnen naar buiten kunt zwemmen. Heerlijk bijkomen na een dag op de pistes.

Via Circonvallazione 20, Passo del Tonale

Hotel Miramonti

Hier slaap je vooral vanwege de locatie: het hotel ligt recht tegenover de skipistes.

Via Nazionale 4, Vermiglio

Zomerseizoen

Ook in het zomerseizoen is er genoeg te doen en te ontdekken in Passo del Tonale. Zo kunnen wandelaars hun hart ophalen aan de uitgebreide wandelpaden door de bergen, kunnen fietsliefhebbers zich uitleven op de moutainbiketracks en zijn er diverse watersportactiviteiten uit te oefenen.

Na een dag op de piste gaat een bombardino er goed in

vossen en hazen, maar er lopen ook beren in het gebied, die ze vanuit Slovenië hebben gehaald. Het enige wat je tijdens de wandeling hoort is je eigen adem, het stromende water van de beekjes en in de verte blaffende husky's.

Ponte di Legno

We verlaten de sneeuw voor een bezoekje aan Ponte di Legno, een dorpje met zo'n 1.800 inwoners. In het dorpje is een aantal luxe wintersportwinkels te vinden en souvenirzaakjes waar je lekkers voor thuis mee kunt nemen. Na een wandeling door het plaatsje en een bezoek aan het kerkje, gaan we bij Al Nazionale (*Piazza Ventisette Settembre 1*) eens goed zitten voor een aperitivo. De glazen spritz en bombardino komen vlot op tafel; het startschot van een gezellige laatste avond.

In drie dagen tijd hebben we het gastvrije Passo del Tonale mogen ontdekken en één ding is zeker: het zal ons verbazen als dit gebied onontdekt blijft.

